

työntekijöille

A

Erityistä tukea tarvitseva lapsi

Kyllä

- Lapsi, jolla erityisiä vaikeuksia hakea ja saada tarvittavat palvelut
- Lapsen terveyden ja kehityksen vaarantuminen
- Arkea vakavasti vaikeuttava neuropsykiatrisen häiriön tai mielenterveyden häiriö
- Kognitiivinen tai psyykinen vamma tai sairaus
- Lapsella kasvuolosuhteet vaarantuvat tai eivät turvaa lapsen terveyttä ja/tai kehitystä
- Lapsi itse vaarantaa terveyden tai kehityksen
- Vanhempi/ huoltaja ei kykene hakemaan lapselle hänen tarvitsemia palveluita ja/tai tukea
- Koulua käymättömyys
- Lähisuhdeväkivalta
- Huoltoriidat
- Päihteiden ongelmakäyttö
- Usea yhtäaikainen tuen tarve

Ei

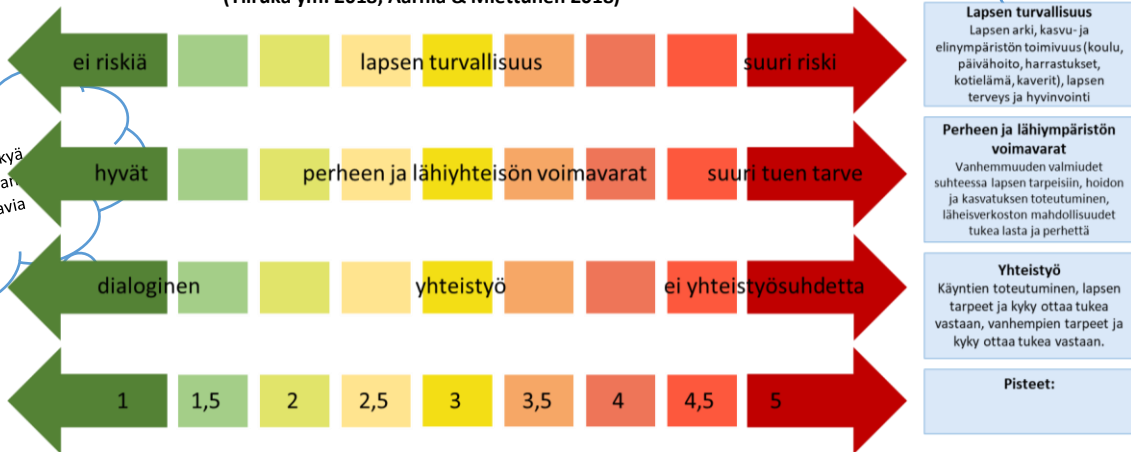
- Jokin diagnoosi itsessään lapsella tai vanhemmalla/ huoltajalla
- Vähintään yksi riittävästi toimiva vanhempi
- Lyhyt kestoinen kriisi
- Vanhempi/ huoltaja pystyy ottamaan vastaan ohjausta ja tukea vanhemmuuden puutteisiin
- Koulunkäynnin haaste, lapsi ottaa tukea vastaan ja vanhempi saa lapsen tuen piiriin
- Lapsi ei kieltäydy tarvittavasta arviosta, hoidosta tai kuntoutuksesta
- Päihdekokeilut

Sosiaalihuoltoa toteutettaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota erityistä tukea tarvitsevien lasten edun toteutumiseen.

B

Työväline lastensuojelun tarpeen arviointiin

(Yliruka ym. 2018; Aarnia & Miettunen 2018)

Mikäli yhteispistemäärä on 10 tai enemmän, ylittää kokonaishuoli luultavasti lastensuojelutarpeen kynnyksen. Työvälineen käytön lisäksi työntekijän tulee käyttää omaa harkintaa ja yksilöllistä arviota.

Arvioi lapsen kasvuolosuhteita sekä huoltajien tai muiden lapsen hoidosta ja kasvatuksesta vastaavien henkilöiden mahdollisuuksia huolehtia lapsen hoidosta ja kasvatuksesta.

Arvioi perheen omia voimavaroja ja toimintakykyä tukevat palvelut vai tarvitaanko lasta suojelevia ja korjaavia tukitoimia.

C

Sosiaalihuollon asiakkuus – yleisen tuen tarve

- Lapsen hyvinvoinnin ja kehityksen tukeminen
- Vanhemmuuden ja vanhempien voimavarojen riittävyden tukeminen
- Ongelmat eivät ole vielä kasautuneet
- Ei todettua vaaraa
- Vähennetään tai poistetaan ennaltaehkäisemällä kasvuolosuhteita vaarantavia tekijöitä
- Tilapäinen tuen tarve – muutosta tapahtuu
- Vanhemmat/ huoltajat yhteistyökykyisiä
- Vanhemmat kykenevät vastaamaan lapsen tarpeisiin
- Arvioidaan lapsen ja/tai vanhemman/ huoltajan pystyvän vastaanottamaan ja hyödyntämään tukea
- Perhe tunnistaa muutoksen tarpeen ja on motivoitunut muutokseen

Listaus ei ole tyhjentävä. Harkitse ja tee päätös lapsen sosiaalihuollon asiakkuuden päättymisestä tai jatkumisesta, tai lastensuojeluasiakkuuden alkamisesta.

Lastensuojelun asiakkuus – lapsen suojelun tarve

- Lapsen kasvuolosuhteet vaarantuvat tai eivät turvaa lapsen terveyttä tai kehitystä (lsl 27§)
- Lapsi käyttäytymisellään vaarantaa terveyttään ja kehitystään (lsl 27§)
- Lapsi tarvitsee lastensuojelun mukaisia palveluja ja tukitoimia (lsl 27§)
- Sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut eivät ole riittäviä
- Sosiaalihuoltolain mukaisia palveluita ei oteta vastaan, vaikka ammattilaiset arvioivat ne välttämättömiksi
- Vanhemmat estävät tai eivät suostu lapsen tarvitsemiin palveluihin
- Vanhempi estää tai kieltää palvelut sekä lapselta että itseltään
- Vanhemmuuden toimintakyky riittämätöntä
- Puutteet todettu kasvuolosuhteissa
- Vanhemmat/ huoltajat eivät kykene vastaamaan lapsen tarpeisiin eivätkä kykene näkemään asioita lapsen näkökulmasta
- Lähisuhdeväkivalta
- Lapsen haitallinen päihteiden käyttö
- Lapsen huumeiden käyttö
- Vanhemman/ huoltajan haitallinen päihteiden käyttö
- Vanhemman/ huoltajan huumeiden ja lääkkeiden väärinkäyttö
- Ammattilaiset arvioivat vaaran, jolloin tarvitaan korjaavia palveluita – ei enää ennaltaehkäistävissä
- Huoltoriidat?
- Vanhemman/ huoltajan vakava psyykinen sairaus, joka vaikeuttaa kykyä vastata lapsen kasvusta ja kehityksestä
- Vanhemmat eivät kykene hakemaan lapselle tarvittavia palveluita